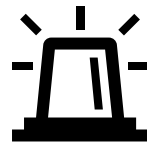

Räddningstjänstens roll i lov- och byggprocessen

Caroline Bernelius Cronsioe
Prevecon Brand & Riskkonsult

UPPTAKTEN TILL VÄGLEDNINGEN

KORT OM...

UR
VÄGLEDNINGEN

HÄR HITTAR JAG
VÄGLEDNINGEN!

SYFTET ROLLER OCH ANNAT

OCH NÅGOT HELT ANNAT...

Allmänt

Bakgrund

MSB & Boverket

- Möte 2014
- Identifierade ett behov
- Delproblem
 - 2 kommunala förvaltningar
 - 1 lov- och byggprocess
- Gemensamt projekt...

Främsta målgrupp

- Person på räddningstjänsten
 - Gymnasieexamen
 - Tillsyn A
- ↓
- PBL Kunskapsbanken
 - Nyutexaminerad byggnadsinspektör
 - Liten kommun
 - (den professionella)

Boverket

Författare

- Caroline Bernelius Cronsioe (projektledare)
- Magnus Lundqvist

Utgivare

- MSB

Format

- PDF

Granskat av

- Jurist & handläggare
 - MSB
 - Boverket

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Referensgruppen

Räddningstjänst

- Cecilia Fager
Räddningstjänsten Enköping-Håbo
- Mattias Heimdahl
Nerikes brandkår
- Ann-Ida Malm
Uppsala brandförsvär

Andra inom byggprocessen

- Fredrik Hiort/Johan Hallencreutz
Sveriges brandkonsultförening, BRA
- Anders Johansson
Boverket
- Ulrika Nolåker
Föreningen Sveriges
byggnadsinspektörer, FSB

Avgränsningar

Byggnader

- (Byggnadsverk = annan anläggning +) byggnader

Lov- och byggprocessen

- Ej planprocessen

PBL & LSO med tillhörande regler

- Ej arbetsmiljölagen, miljöbalken m.fl.

Uppförande av nya och ändring av befintliga byggnader

- Ej flyttning eller rivning av byggnader

Bygglov och anmälan

- Ej marklov eller rivningslov

Syftet med vägledningen

- Beskriva lov- och byggprocessens olika roller
 - Mycket missuppfattningar

Byggherre	Byggnadsnämnden
 Kontrollansvarig KA	 Byggnadsinspektör
 Brandkonsult	 Bygglovshandläggare
 Skorstensfejartekniker	 Räddningstjänsten
 Byggföretag/ Entreprenör	 Cerifierad sakkunnig

De två huvudparterna i byggprocessen.

- Gammal hävd → ineffektivt, rättsosäkert
- Förtydliga samarbetet
 - mellan byggnadsnämnd och andra sakkunniga (t.ex. räddningstjänsten)
 - utveckla, förenkla och effektivisera
 - Idag – ad hoc
 - Imorgon – tydlig rollfördelning?!

Roller & ansvar

Byggnadsnämnd & byggherre

- Stor osäkerhet och okunskap om vilken roll vem har när
 - räddningstjänsten som remissinstans till byggnadsnämnden
 - räddningstjänsten svarar på frågor om den egna förmågan
 - brandkonsult som en del av byggherrens organisation
 - certifierad sakkunnig för att utföra specifika kontroller enl. kontrollplan
 - inhyrd av byggnadsnämnden

Inledande kapitel om roller

- Kort beskrivning av de olika rollerna
 - Byggherre
 - Kontrollansvarig
 - Brandkonsult
 - Skorstensfejartekniker
 - Byggföretag/entreprenör
 - Byggnadsnämnd
 - Byggnadsinspektör
 - Bygglövshandläggare
 - Räddningstjänsten
 - Certifierad sakkunnig
- Hur rollerna kan variera
 - Samma person kan ibland stödja byggherren och ibland byggnadsnämnden

Roller och ansvar

- Att inför bygglov lämna synpunkter som om det vore inför ett tekniskt samråd
 - Lösning: skriv i ämnesraden → inför bygglov, tekniskt samråd, slutsamråd osv.
- Får handlingarna sent
 - Lösning: skapa rutiner för att få handlingarna i tid
- Räddningstjänsten kan komma med förslag på kontrollpunkter
 - Kunskap tillsyn & bränder
 - Förarbete behövs
- Räddningstjänsten får delta på arbetsplatsbesök
 - Några få kommuner gör det och en hel del brister kan då upptäckas/åtgärdas

Vägledningens innehåll

Del 1 - Teori

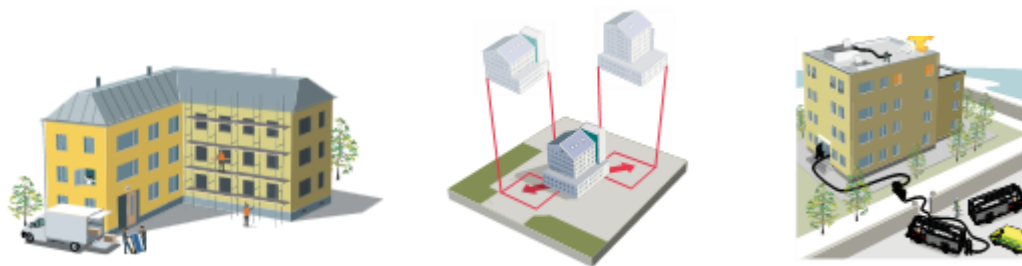
2. Roller
3. Bygglov och anmälan
4. Byggprocessen
5. Ändring av byggnad

Del 2 - Brandspecifikt

6. Innan byggprocessen – lovprocessen
7. Brandskydd i byggprocessen
8. Efter byggprocessen –
förvaltningskedet
9. Läs mer...

Struktur

Layout

- Highlight

Det är förutsättningarna på tomten och andra omgivande faktorer som prövas i ett bygglov. Byggnadens tekniska egenskaper prövas inför ett startbesked.

- Länkar

LÄNKAR

www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/webbutbildningar

- Citat

“Räddningstjänsten bör ta fram en lista, som grundar sig på erfarenhet från t.ex. inträffande bränder, med möjliga kontrollpunkter för olika typer av objekt som bör remitteras till räddningstjänsten.”

OBS!

! 5.5 BBR ska alltid uppfyllas

De tekniska egenskapskraven ska uppfyllas även om ändringen inte är lov- eller anmälningspliktig.

EXEMPEL

Verksamheten i en byggnad ändras från VK3 boende till ett gemensamhetsboende är inat

Vad kontrollerna ska avse, som det står i punkt 1, innebär att kontrollplanen ska visa:

- Hur kontrollen ska utföras.
- **Mot vad** varje kontroll ska jämföras (t.ex. BBR avsnitt 5:323 stycke 1, kontroll mot en specifik bygghandling, t.ex. en ritning).
- Hur resultatet av kontrollen ska redovisas.

Praktiska exempel

- För att underlätta förståelsen av teorin!

EXEMPEL

I samband med en ansökan om bygglov uppmärksammar räddningstjänsten att framkomligheten till byggnaden är begränsad och att avståndet mellan uppställningsplatsen och byggnaden överstiger 50 meter. Då det är regler avseende tomten som prövas i samband med bygglovet är denna avvikelse en brist som måste åtgärdas för att byggnadsnämnden ska kunna besluta om ett bygglov.

Ur vägledningen

Roller

Byggherren

- Låter uppföra en byggnad
- Ansvar för att reglerna uppfylls
- Saknar byggherren kompetens ska den anlitas
- Kan vara fysisk eller juridisk person
 - Exempel juridisk person, bostadsrättsförening

Byggnadsnämnden

- Har tillsyn över byggandet i kommunen
- Byggnadsnämnden behöver ha tillgång till personal med den kompetens som behövs för att bedöma om alla tekniska egenskapskrav kan förväntas komma att uppfyllas.
 - Kan vara:
 - räddningstjänstens personal i den egna kommunen eller i grannkommunen
 - byggnadsinspektör från en annan kommun
 - en inhyrd konsult

Roller - byggnadsnämnden

Brandkompetens på räddningstjänsten

- Behöver ha koll på
 - Vilken lagstiftning man för tillfället arbetar utifrån (LSO/PBL)
 - Vilka verktyg som finns att tillgå (t.ex. kontrollplanen)
 - Vilka kommentarer som ska hanteras och lämnas vid vilket tillfälle
 - Vilken nämnd som beslutar vad
- Olika funktioner
 - Framkomlighet för utryckningsfordon (bygglov)
 - Räddningsmanskapets säkerhet (dialog t.ex. räddningshiss)
 - Räddningstjänstens förmåga att utgöra utrymningsväg nr 2.
 - Stöd till byggnadsnämnden
- Räddningstjänsten ska inte projektera brandskyddet i byggnader
 - Räddningstjänsten ska påpeka om något i brandskyddet inte uppfyller BBR.
 - Ny lösning får byggherren (tillsammans med konsulten) ta fram

Roller - byggnadsnämnden

Certifierad sakkunnig, SAK

- Brandkonsult som är certifierad enligt SAK
- SAK = regler från Boverket
- Certifieras av RISE certifiering
- Utför kontroller som är preciserade i den **kontrollplan** som beslutas av byggnadsnämnden inför startbesked.

Byggnadsinspektör & bygglovhandläggare

- Tjänstemän på byggnadsnämnden
- Bygglovshandläggaren
 - Handlägger ansökningar om bygglov eller anmälan i lovprocessen.
- Byggnadsinspektören
 - Bygglov → teknisk samråd → slutbesked
 - Svartbygge
 - Fel och brister i förhållande till BBR

Roller - byggherren

Brandkonsulten

- En del av byggherrens organisation
- Inga formella behörighetskrav
- Byggherrens ansvar att ta in en brandkonsult med tillräcklig kompetens
- Ta fram lämplig kontrollpunkter till kontrollplanen
- Projektera brandskyddet
 - Ha kontakt med räddningstjänsten för att få del av input som behövs i projektet
 - Utrymningsstrategi, räddningsmanskapets säkerhet samt lösningar enligt BBRAD

Roller - byggherren

Kontrollansvarig, KA

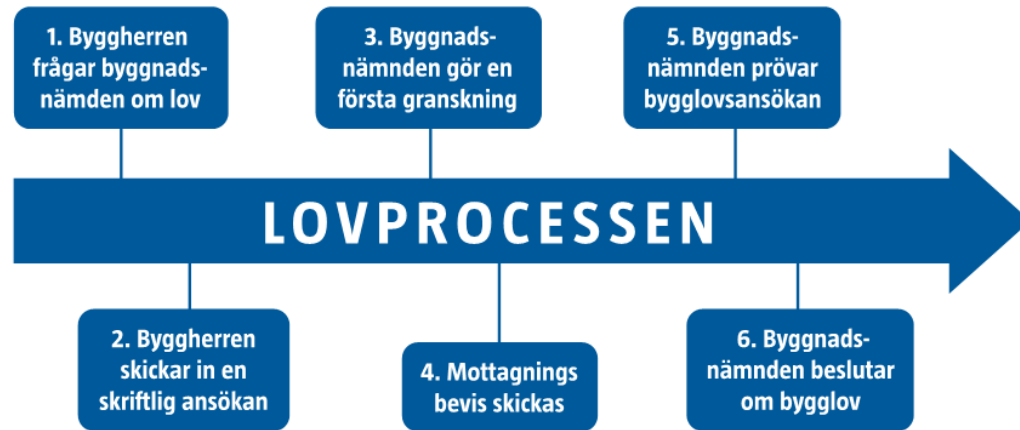
- Byggärenden som kräver lov- eller anmälan ska ha minst en KA
- KA:s arbetsuppgifter definieras i PBL
 - Stöd till byggherren
 - Bistå med att ta fram kontrollplan
 - Säkerställa att kontrollplanen följs
 - Inför slutsamråd avge ett utlåtande som ligger till grund för byggnadsnämndens beslut om slutbesked

Byggföretag

- Utför bygget
- Byggherre = byggföretag
- Byggherre \neq byggföretag

Mellan byggherren, byggföretaget eller byggföretagen upprättas vanligtvis civilrättsliga avtal. Byggherrens ansvar mot samhället kvarstår dock.

Lov- & byggprocessen

Tekniskt samråd

Brandskyddsbeskrivningen

- Bedöma om reglerna kan antas bli uppfyllda
 - Kompetens i byggherrens organisation
- Om fel upptäcks
 - Begära en ändring
 - Kontrollpunkt
 - Avvakta startbesked

- Uppgifter som påverkar vilket brandskydd som krävs
 - **Br & Vk**
 - Antal människor per
 - Brandcell
 - Våning
 - Utrymningsstrategi
 - Med eller utan räddningstjänsten
 - Brandcellsindelningen

Tekniskt samråd

Brandskyddsbeskrivningen

- Brand- & utrymningslarm
- Sprinkler
- Ev. tekniska byten
 - Gångavstånd
- Om ventilationsbrandskydd behövs
- Ytskikt
- Brandgasventilation trapphus

Ej i detalj

- Alternativ
- Löses senare
- Ev. kontrollpunkt

Kontrollplanen

- Kritiska moment
- Objektsspecifik
- Kunskap från
 - Byggherren
 - Kontrollansvarige
 - Brandkonsulten
 - Räddningstjänsten
 - Inträffade bränder
 - Tillsyner
 - Föreläggande pekar på tydliga brister
 - Andra inventeringar, t.ex. radhus

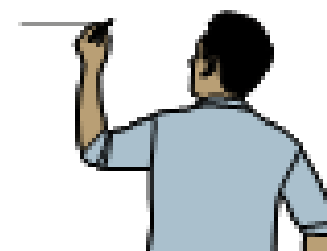
Det finns mycket kunskap inom räddningstjänsten att använda

Kontrollplan

Dagordning

§1
§2
§3
§4

Arbetsplatsbesök

- Få räddningstjänster som följer med på...
- Fördelar
 - Kontrollerar framkomlighet
 - Kontroll av kritiska moment innan de byggs in
 - Räddningstjänsten har mer erfarenhet av tillsyn än byggnadsnämnden
 - Fel och brister under byggtid kan upptäckas

Slutsamråd

- Sker på plats
- Brandskyddsdocumentation – färdiga byggnadens brandskydd
- Ev. fel och brister kan hanteras med PBL
- Första orientering av objektet
- Kunskap om att verksamhet nu påbörjas
- Kontroll om byggnaden är åtkomlig för räddningstjänsten

Slutbesked

- Slutbesked & Interimistiskt slutbesked
 - Icke försumbara brister
 - Etappvis inflyttning
 - Kontroller som utförs efter inflytt (energikontroll)
 - Kontroller som enbart utförs under viss del av året (radon, vinter)

Rutiner för samarbete

Åtgärder när brister uppstår

- Tydliggöra var i processen ett ärende befinner sig
 - Inför bygglov eller tekniskt samråd
 - Neka lov eller Tr2
 - Ex: 50 meter eller 2:a utrymningsvägen
- Åtgärda brister i byggprocessen istället för att spara frågor till tillsyner enligt LSO
 - Kostnad - befintlig byggnad vs. vitt papper

Ska allt till räddningstjänsten?

- En del brandfrågor kan byggnadsnämnden själv sköta
 - Friggebod?
 - Villamattor?
- Vissa brandfrågor ska alltid till räddningstjänsten
 - Br0
 - Vissa projekt med analytisk dimensionering
- Övriga projekt, delas upp
 - Ju mer kunskap byggnadsnämnden har ju mer kan de sköta själva
- Precisera när räddningstjänsten inte har kompetens
- Checklistor

Förvaltningsskedet

Föreläggande...

- ...kan starta lov- och byggprocessen

Svartbyggen

- Preskriptionstid (10 år)
- Dialog
- Enskilda fallet

Här hittar du vägledningen!

Samhällsplanering | **Byggnande** | Boende | Bidrag & garantier | Lag & rätt

Hur planerar vi den byggda miljön? | Om byggregler och bygglov | Information om olika aspekter på ditt boende | Vilka bidrag kan du söka? | Boverkets författningssamling

Säkerhet

- Brandskydd
 - Brandskydd i bostaden
 - Referensgrupp brandskydd
 - Riskbaserade byggregler
 - Brandskydd av fasader
 - Räddningstjänstens roll i och byggprocessen**
- Motordrivna anordningar
- Personsäkerhet
- Taksäkerhet

Räddningstjänstens roll i lov- och byggprocessen

Lyssna | Skicka | Facebook | Twitter

För att byggnader på ett rättssäkert sätt ska få ett brandskydd som uppfyller samhällets miniminivå är det viktigt att brandskyddsfrågor hanteras av den aktör och i den process där de hör hemma. För att det ska bli möjligt behövs kunskap, samsyn och samverkan inom kommunen, mellan exempelvis räddningstjänst och byggnadsnämnden.

Plan- och bygglagen (PBL) och lagen om skydd mot olyckor (LSO) ställer krav på brandskydd när en byggnad uppförs eller ändras respektive när den är färdig. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har i nära samarbete med Boverket tagit fram vägledningen.

RELATERAD INFORMATION

På Boverket

[Webbutbildning om brandskydd i PBL](#)

På andra webbplatser

[På MSB:s webbplats: Vägledning om Räddningstjänstens roll i lov- och byggprocessens](#)

[På Boverkets webbplats](#)

MSB Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Kontakta MSB | Anpassa | Press | Kalender | In English

Start | Om MSB | Förebyggande | Utbildning & övning | Insats & beredskap | Kunskapsbank | Produkter & tjänster

Du är här: Start / Produkter & tjänster / Publikationer / Publikationer från MSB / Räddningstjänstens roll i lov- och byggprocessen

Produkter & tjänster

- 90 sekunder
- Blanketter
- Fronter
- Förfrågebekrivning
- Inrapporter
- Karttjänster
- Publikationer
 - Publikationer från MSB
 - Film
 - Skolmaterial
 - Föreläsningar

Räddningstjänstens roll i lov- och byggprocessen

Publikationsnummer: MSB1143
ISBN-nummer: 978-91-7383-780-4
Datum (årstal): 2017
Omfång (sidor): 79 sid

[Räddningstjänstens roll i lov- och byggprocessen](#)

Räddningstjänstens roll i lov- och byggprocessen

Vägledning har skrivits av MSB i nära samarbete med Boverket. Den syftar till att underlätta hanteringen av och kommunikationen kring brandskyddsfrågor i lov- och byggprocessen. Vägledningen beskriver de två processerna och de roller som ingår.

Berätta vem du är så kan vi ge dig nyttiga genvägar!

- Kommuner & landsting
- Myndigheter & länsstyrelser
- Företag
- Räddningstjänst
- Insatspersonal
- Privatpersoner

Minimera | Ändra målgrupp

Sök publikation

Sök

[På MSB:s webbplats](#)

Ett annat samarbete

SBB+BIV+BRA+SBF = SANT

- Direktiv: genomgripande översyn av boverkets byggregler m.m.
- 3 betänkanden (SOU)
- 3 och sista handlar om BBR, kontrollsystemet, byggprocessen

- Påverka
- Identifiera *våra* problem
- Identifiera *våra* lösningar

SBB – BIV – BRA – SBF

Identifiera **problem** → överlämnade till kommittén

Problemen presenterades i Almedalen

Problemen finns på BIV resp. SBF webbplats

Våren 2018

Identifiera **lösningar** → överlämnade till kommittén

BIV:s lokalgruppsträffar – öppna för oss alla!

Kommitténs hearing 24 september

Hösten 2018

SBB-BIV-BRA-SBF: Problemen

Omoderna byggregler
leder till problem med brandskyddet

Robert Jansson McNamee
Ordförande, Föreningen för brandteknisk ingenjörsvetenskap

Andreas Hoff
Ordförande, Föreningen Sveriges Brandbefäl

Per-Anders Marberg
Ordförande, Sveriges Brandkonsultförening

Anders Bergqvist
Generalsekreterare, Brandskyddsföreningen

SBB

Sveriges
Brandkonsultförening

Brandskyddsföreningen

- Byggprocessens verktyg för brandskydd används inte på rätt sätt
- Konsekvensen av vissa bränder är oacceptabla
- Kunskapsbrist är en av anledningarna till varför byggprocessen inte fungerar optimalt
- Förordningen om konsekvensutredningar handlar för ensidigt om administrativa pålagor för företag
- Byggnaders brandskydd försämras över tid
- Räddningstjänsten är en osäkerhetsfaktor i byggnadens brandskydd
- Otillräcklig koppling mellan risknivå och krav på brandskydd i byggreglerna

**BIV:s
lokalgruppsträffar**

Om du vill bidra med lösningar

Stockholm: 4 oktober

Norrköping: 9 oktober

Göteborg: 10 oktober

Syd (Malmö): 23 oktober

Frågor?

Tack!

caroline.cronsioe@prevecon.se

010 – 703 70 18